

[Paměti Václava Černého]

Ladislav Hejdánek

◆ diktát, česky, vznik: 4. 9. 1992

◆ dictate, Czech, origin: 4. 9. 1992

[Paměti Václava Černého]

Na *Pamětech* Černého můžeme dobře vidět, že ať už záměrně anebo nechtěně, nevědomky, každé memoárové povídání vypovídá zároveň, a v případě Černého dokonce hlavně, o autorovi. Nikoliv tedy o věcech kolem, nýbrž o tom, jak je autor viděl a jaký k tomu zaujímá vztah, postoj. Tedy autobiografie skutečně vypadá jako výpověď o sobě, ať už záměrná nebo nezáměrná, přičemž okolnosti fungují jako kulisy. Otázka je, zda mnohem věcnější, spolehlivější pro posouzení okolností není, když někdo vykládá o sobě. Když vědomě sám sebe prezentuje. Pochopitelně tady musíme rozlišit: když někdo mluví o sobě a mluví o svém obrazu, není to o sobě. Tím sice nepřímo také vypovídá o sobě, jaký by chtěl být, jaký by chtěl být v očích těch druhých. Ale něco úplně jiného je, když vykládá skutečně o sobě, má v úmyslu, jeho záměrem je prezentovat sám sebe. Před sebou a také pro jiné. Pak samozřejmě musí také okolnosti vylíčit. A tam se dá, při jistém předpokladu autokritiky, kritického sebevidění, předpokládat, že ty okolnosti budou podány daleko realističtěji či lépe, daleko věcněji, daleko živěji, daleko víc takové, jaké skutečně byly a jsou. Tedy na tom je vidět, jak subjekt a objekt, jak se tomu tradičně říkalo, jak patří k sobě.

Konec. 4. 9. 1992 Praha.